

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222201625
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222201625.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. K.D., E.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: A.. K. K., E.. XX.XX.XXXX, J. I. X. B. XX, I., zast.: JUDr. Renáta Barbušová, advokátka so sídlom Štúrova 13, Bratislava, a otca: I.. A. K., E.. XX.XX.XXXX, J. I. K. XX, G. K., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je povinný predbežne platiť výživné na maloletého A. K., nar. XX.XX.XXXX, v sume 150,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, a to počnúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamieťa.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava III dňa 08.03.2022, postúpeným na tunajší súd dňa 15.03.2022 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A.. Spolu s návrhom vo veci samej sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd až do rozhodnutia vo veci samej zveril maloletého A. do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého sumou vo výške 250,- eur mesačne.

2. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 11P/42/2022-26 zo dňa 17.03.2022 vylúčil na samostatné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 11P/46/2022.

3. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Matka žije spolu s maloletým v byte svojej matky na S. Q. K. I. a otec žije v rodinnom dome v G. K.. Maloletý je vo svojich necelých 2 rokoch plne odkázaný na starostlivosť zo strany svojej matky, ktorá ho doposiaľ dojčí. Otec si doposiaľ len raz, na požiadanie matky, sumou vo výške 190 eur splnil svoju vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletému synovi s tým, že od narodenia maloletého až doposiaľ nijakým spôsobom matke na starostlivosť o maloletého finančne neprispieval a všetky výdavky na maloletého od jeho narodenia hradí výlučne matka, ktorá sama zo svojich výlučných finančných prostriedkov zabezpečuje celú starostlivosť o maloletého. Otec sa navyše matke opakovane vyhráža a jeho správanie je veľmi výbušné a nepredvídateľné a zo dňa na deň matku s maloletým „vysťahoval z domu“ a vymenil zámok.

4. V návrhu vo veci samej matka uviedla, že rodičia maloletého sú manželia. V manželstve sa im narodil maloletý syn A., nar. XX.XX.XXXX. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec maloletého má vyživovaciu povinnosť vo výške 250 eur mesačne na svojho maloletého syna z predchádzajúceho

vzťahu. Navrhovateľka podala dňa 21.12.2021 na Okresný súd Bratislava III návrh na rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Účastníci konania spolu od januára 2022 nežijú v spoločnej domácnosti. Matka je v súčasnosti s maloletým A. na rodičovskej dovolenke a poberá na maloletého štátne sociálne dávky v podobe rodičovského príspevku a rodinného prídavku spolu vo výške 403,60 eur mesačne. Matka je zamestnaná ako účtovníčka v spoločnosti A. I. S., S..X..F.. s čistým mesačným príjmom vo výške 560 eur a je jedinou spoločníčkou a konateľkou vo firme T. W. S..X..F.. Matka nevlastní vo výlučnom vlastníctve žiadny nehnuteľný majetok a hnuťelný majetok väčšej hodnoty. Otec je zamestnaný na T. Ú.X. K. I. na pozícii referenta. Jeho čistý mesačný príjem matka nepozná. Otec poberá na maloleté dieťa daňový bonus, ktorý si uplatňuje mesačne. Otec je výlučným vlastníkom bytu na A. Q. K. I. a k nemu prislúchajúcemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a prislúchajúcemu podielu na pozemkoch. Ďalej je výlučným vlastníkom pozemkov v G. K., ktoré nadobudol ešte pred uzatvorením manželstva s matkou maloletého. Rodičia maloletého majú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov rodinný dom v obci G. K., ktorý bol postavený a následne skolaudovaný za trvania manželstva. Vo vzťahu k predmetnému rodinnému domu nebolo vykonané zúženie BSM a zápis na LV vo vzťahu k tejto stavbe je vykonaný výlučne len v prospech otca z dôvodu, že tento bol uvedený ako stavebník. Rodičia mali záujem dať veci v súvislosti so zápisom rodinného domu v katastri nehnuteľností do poriadku tak, aby bol rodinný dom patriaci do BSM, zapísaný na LV v prospech oboch manželov, avšak z dôvodu vzrastajúcich konfliktov sa k tomu už nedostali. Pokiaľ ide o pravidelné výdavky na maloletého Martina, sú nimi predovšetkým náklady na stravu, drogériu a ošatenie, ako aj výdavky na kúpu hračiek, detských potrieb a pod. Medzi pravidelné mesačné výdavky patria najmä: strava (detská výživa, detské kaše, ovocné taštičky a pod.) spolu vo výške cca 160 eur, plienky vo výške cca 40 eur, detská kozmetika a detský drogistický tovar spolu vo výške cca 45 eur, oblečenie a obuv vo výške cca 120 eur, hračky, knižky vo výške cca 30 eur, krúžok Dance kids vo výške 75 eur. Nepravidelnými výdavkami na maloletého A. sú predovšetkým výdavky na aktivity maloletého, t.j. návšteva bazéna, ale aj výdavky na nákup rôznych športových potrieb (odrážadlo, kolobežka) či darčiekov (meniny, narodeniny, Vianoce). Zdravotný stav maloletého A. je dobrý a v tejto súvislosti s ním nie sú spojené zvýšené náklady na starostlivosť. Matka aj s maloletým A. žije v byte svojej matky na S.X. Q. K. I. a sama znáša všetky náklady spojené s bývaním a užívaním bytu. Mesačné náklady na bývanie v byte na S. Q. K. I. predstavujú správa domu vo výške 122,37 eur, elektrinu vo výške 22 eur, plyn vo výške 4 eur, internet vo výške 19,80 eur. Matka zároveň spoločne s otcom spláca úver poskytnutý na dostavbu vyššie uvedeného rodinného domu v G. K..

5. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka doložila sobášny list, rodný list maloletého, potvrdenie o svojom príjme, rozhodnutie o priznaní nároku na rodičovský príspevok, výpisy z listu vlastníctva, výpis z obchodného registra a doklady o nákladoch matky.

6. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom Civilnom mimosporovom poriadku nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

18. Neodkladným opatrením možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, a aby sa aj rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, finančne podieľal na jeho výžive.

19. S poukazom na citované zákonné ustanovenia ako i preskúmajúc návrh matky súd dospel k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa matka domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, splnené nie sú, preto návrh v tomto rozsahu zamietol.

20. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá aj reálne zabezpečuje starostlivosť o neho. Za uvedených okolností nie je opodstatnené formou neodkladného opatrenia upravovať zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodiča, v tomto prípade matky, nakoľko z návrhu jasne vyplýva, že maloletý sa toho času v osobnej starostlivosti matky aj fakticky nachádza a zo strany otca tomu nie je nijak bránené. V tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariaďovaním neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely.

21. V časti neodkladného opatrenia týkajúceho sa platenia výživného súd návrhu matky čiastočne vyhovel a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na mal. A. v sume 150,- eur mesačne. Je zrejmé,

že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a otec si vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere, a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť otca voči maloletému nebola doposiaľ súdom upravená, čo môže matku stavať do nevýhodnej pozície, kedy si nie je istá v akej výške, a či vôbec otec na maloletého bude prispievať. V posudzovanom prípade mal preto súd preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému, pričom pri určení jej výšky vychádzal zo sumy životného minima určeného na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (t.č. 99,56 eur/mes.), zohľadňujúc aj skutočnosť, že časť nákladov na maloletého je krytá aj prídavkom na dieťa (t.č. 25,88 eur/mes.). Takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletého, najmä v záujme toho, aby mal zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, oblečenie, hygienu a pod. Nakoľko súd nemal preukázané príjmové a majetkové pomery otca, ako ani jeho aktuálne schopnosti a možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému, výživné upravil v miere aká nevyhnutne pokryje odôvodnené potreby maloletého, a to do času, kým súd nerozhodne vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/42/2022. Súd mal teda za to, že výška výživného upravená neodkladným opatrením v sume 150,- eur na maloletého Martina je primeraná a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, preto vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

22. Popritom však neostalo bez pozornosti súdu, že medzi rodičmi sú nezhody a maloletý je (už len v dôsledku rozchodu rodičov) vystavený záťažovej situácii, čo samo o sebe musí mať negatívny vplyv na jeho psychickú pohodu a emocionálne prežívanie. Je teda v záujme maloletého a aj oboch rodičov, aby sa situácia stabilizovala a nie zbytočne dramatizovala. Vzhľadom na uvedené súd záverom považuje za potrebné zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič môže byť dobrým rodičom. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia. Súd preto dôrazne vyzýva, aby rodičia prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za harmonický vývoj syna a snažili sa o upokojenie aj tak pre všetkých náročnej porozchodovej životnej situácie. V tejto súvislosti súd apeluje najmä na to, aby rodičia využili možnosť odbornej pomoci (psychológ, mediátor), reagovali rozvážne a pokúsili sa situáciu riešiť predovšetkým dohodou.

23. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobúda vykonateľnosť dňom doručenia. Súd bude vo veci samej pokračovať v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/42/2022.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia